

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู โดยทำการศึกษากับผู้บริหารและครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน โดยมีสาระสำคัญซึ่งจะได้นำเสนอตามลำดับ คือ ความมุ่งหมายของการวิจัย สมมติฐาน การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำแนกตามตัวแปร คือ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2544 จำนวนทั้งสิ้น 2,065 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจำนวน 160 คน

1.2 ครู ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 1,905 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2544 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรมีเป็น 100 สุ่มไม่น้อยกว่า 25% ในการวิจัยผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจำนวน 100 สุ่ม 27.5% และถ้าจำนวนประชากรมีเป็นจำนวนเป็น 1,000 สุ่มไม่น้อยกว่า 10% ในการวิจัยผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 สุ่ม 11.5% ของ (กาญจนา รุ่งราตรี. 2542 : 44) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้บริหาร จำนวน 44 คน

2.2 ครู จำนวน 220 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามผู้ที่วิจัยสร้างขึ้นลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) 5 ระดับ คือ บทบาทในการส่งเสริมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีบทบาท 9 บทบาท ได้แก่ บทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทติดตามข้อมูล บทบาทเป็นผู้บริหาร บทบาทเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทขจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัยจากผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง โดยส่งให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน และให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนให้ผู้วิจัย

3. จากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 10 วัน ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืน โดยทางโทรศัพท์และติดตามรับคืนด้วยตนเองบางส่วนได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 264 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปแจกแจงและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ใช้สถิติพื้นฐานการแจกแจงความถี่ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ถ้ามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการหาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ราชบทบาท

3. การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยใช้สถิติการทดสอบแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม โดยวิธี LSD

เมื่อผลการทดสอบ F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่ในภายหลังด้วยวิธี LSD โดยใช้เปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ และเนื่องจากการใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีข้อดลึงเบื้องต้นว่า ต้องทดสอบความเท่ากันของค่าความแปรปรวน (Test of Homogeneity of Variance) ก่อน ถ้าค่าความแปรปรวนของประชากรแต่ละกลุ่มเท่ากันสามารถใช้สถิตินี้ได้ แต่ถ้าค่าความแปรปรวนของประชากรแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน จะต้องใช้สถิติทดสอบอย่างอื่นแทน จึงใช้ วิธี เวลช์ (Welch) และถ้าผลการทดสอบ เวลช์ (Welch) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีการของ เกมส์ - ไฮเวลล์ (Games - Howell.)

4. การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยใช้สถิติการทดสอบที่ t - test และ ทดสอบเอฟ F-test

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร เพียงร้อยละ 16.7 และครู ร้อยละ 83.3 ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานในช่วงระยะเวลา 5-10 ปี มากที่สุด รองลงมาคือช่วงระยะเวลา 11-20 ปี และ ต่ำกว่า 5 ปี ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ผู้บริหารและครูมีการรับรู้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ยกเว้นด้านการเป็นผู้นำ ด้านการแก้ปัญหา และด้านการขจัดความขัดแย้งหรือต่อรองอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์เป็นรายด้าน ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการวางแผนและการจัดโดยรวมองค์การอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยผู้บริหารและครูรับรู้วาทะบทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดหมายหลักสูตรในแต่ละวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปคือ การสนับสนุนให้มีการกำหนดมาตรฐานของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดประชุมสัมมนาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนการให้ครูและผู้เรียนร่วมมือกันในการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการติดตามข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ได้แก่ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปคือ การจัดให้มีการติดตามผลการใช้หลักสูตร

ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เช่น แนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนการติดตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกับการติดตามประเมินผลการเรียนการสอนของครูและผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อยู่ในระดับเท่ากัน ส่วนการติดตามผลการใช้ห้องประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ในระดับปานกลาง

3. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการเป็นผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการเป็นผู้บริหารอยู่ในระดับมาก โดยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่ การกำหนดจุดหมายส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้ปฏิบัติจริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการเป็นผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากใน 4 เรื่อง คือการจัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่ การสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่และเหมาะสมกับสถานะปัจจุบัน การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของตนเอง และการดำเนินการรูปแบบและกรอบการประเมินผลการศึกษา

ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการเป็นผู้นำส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรื่องการจัดอบรมครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่การมีนโยบายให้ครูได้นำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

5. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การนำสาระสำคัญใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนำเสนอให้ครูได้ทราบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่คือการประชุมชี้แจงเพื่อให้ทราบนโยบายวัตถุประสงค์และบทบาทที่ครูจะต้องนำหลักสูตรมาใช้ และการรวบรวมเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า ส่วนการอภิปราย เกี่ยวกับการนำเสนอใช้ประกอบการเรียนการสอนร่วมกับคณะครูอย่างสม่ำเสมอ และการจัด แหล่งค้นคว้าที่เกี่ยวกับการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้ครูใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอยู่ในระดับ ปานกลาง

6. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทเกี่ยวกับของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการ ศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการแก้ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมากใน 3 เรื่อง คือ การให้ผู้เรียนและครู ประเมินตามสภาพจริงร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่คือ การช่วยแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และการวิเคราะห์ปัญหาล่วงหน้าและวางแผนแนวทางแก้ปัญหาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารด้านบทบาทการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรื่องการจัดหาหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการปฏิรูป ประกอบการทำหลักสูตรอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่คือการอบรมเรื่องการผลิตและ ประเมินผลการเรียนการสอนของครู และการช่วยแก้ปัญหาให้มีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น การจัดทัศนศึกษา ฝึกงานในสถานประกอบการ หรือเรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่น

7. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัด การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารใน การส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองใน ระดับมาก 3 เรื่อง คือ การจัดดำเนินกิจกรรมได้ตามแผน/โครงการที่กำหนดเกี่ยวกับการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับให้ครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนมีค่าเฉลี่ย สูงสุดเท่ากัน รองลงไปที่คือ การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อสร้างความร่วมมือใน การทำงาน

ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรื่องเปิดโอกาสให้ครูผู้ฝึกสอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตเลือกใช้พัฒนา สื่อนวัตกรรมทางการศึกษาให้สอดคล้องกันเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปที่คือ การเปิดโอกาสให้

ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดการประชุมเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งร่วมกัน

8. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการนิเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการนิเทศอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดปายนิเทศเพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปคือ การส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และการกำหนดให้มีการติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและการแต่งตั้งให้ครูเป็นคณะกรรมการการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ส่วนการจัดให้มีการนิเทศติดตามผลการให้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอกับการเขียนชั้นเรียนและรับฟังปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

9. ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการควบคุมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทการควบคุมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างไม่เป็นทางการเป็นระยะ ๆ เช่น การสนทนา การสังเกตและการติดตามความก้าวหน้าและคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูเป็นระยะ ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปคือ การกำหนดให้ครูจัดกิจกรรมตามแนวทางปฏิรูปการศึกษากับการกำหนดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการกำหนดให้มีการใช้สื่อการเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ส่วนการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรโดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ผลปรากฏ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านบทบาทพบว่า

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การไม่แตกต่างกัน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการติดตามข้อมูลไม่แตกต่างกัน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทจะมีการรับรู้บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน

1.7 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการจัดความขัดแย้งต่อรองไม่แตกต่างกัน

1.8 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศไม่แตกต่างกัน

1.9 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการควบคุมไม่แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านบทบาทพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุม ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

1. ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านบทบาทพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทด้านการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการขจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุม ไม่แตกต่างกัน

2. ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือครูที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี จะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านบทบาทพบว่า

2.1 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่มพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี จะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 30 ปี จะมีการรับรู้บทบาทการวางแผนและการจัดองค์การของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการติดตามข้อมูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่มพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี จะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการติดตามข้อมูลของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหจกความขัดแย้งต่อรองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่มพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี และครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 30 ปี จะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหจกความขัดแย้งต่อรองของผู้บริหาร

ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

2.9 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการควบคุมของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 9 บทบาท ได้แก่

1. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้บริหารมีการรับรู้บทบาทการวางแผนและการจัดองค์การของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดหมายหลักสูตรให้แต่ละรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการและทักษะกระบวนการของผู้เรียนให้ครูกับผู้เรียนร่วมมือกันในการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่องการสนับสนุนให้มีการกำหนดมาตรฐานของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นหลัก การจัดประชุม สัมมนา อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดแสดงผลงานนวัตกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดแหล่งการเรียนรู้ คำรา เช่น ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุด เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า การจัดห้องพักครูเพื่อให้ผู้เรียนติดต่อและปรึกษาได้สะดวก กำหนดให้ครูผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

2. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการติดตามข้อมูล โดยภาพรวมมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า

มีการติดตามผลการใช้ห้องประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่องการติดตามผลการใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เช่น แนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การติดตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของการติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของครู การประชุมสรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การติดตามประเมินผลการเรียนการสอนของครูและผู้เรียนเป็นระยะ ๆ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

3. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการเป็นผู้บริหาร โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหารจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้บริหารของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการใช้สื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้ข้อดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่องกำหนดจุดหมายส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์ หลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้ปฏิบัติจริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดงบประมาณในการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการของครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ การกำหนดนโยบายในการผลิตสื่อและการใช้สื่อในการเรียนการสอน การติดตามประเมินผลและรายงานตามสายบังคับบัญชาอย่างเป็นระบบ และการกำหนดให้ครูมีการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่าง

4. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการเป็นผู้นำ โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหารจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษให้แก่ครูที่ปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่และเหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน การมีนโยบายให้ครูได้นำ

นักเรียนไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่องมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของตนเอง การนำครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การอบรมครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอน การดำเนินการวางรูปแบบและกรอบการประเมินผลการศึกษา การนำองค์กรภายนอกมาดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

5. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้บริหารจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การรวบรวมเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า การอภิปรายเกี่ยวกับการนำสื่อมาใช้ประกอบการเรียนการสอนร่วมกับคณะครูอย่างสม่ำเสมอ การจัดแหล่งค้นคว้าที่เกี่ยวกับการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้ครูใช้เป็นแหล่งค้นคว้า และการรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนการสอนของนักเรียนให้แก่ผู้ปกครองได้ทราบอย่างต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่องการประชุมชี้แจงเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทที่ครูจะต้องนำหลักสูตรมาใช้ การเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการนำหลักสูตรมาใช้ นำสาระสำคัญใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มานำเสนอให้ครูได้ทราบ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

6. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการแก้ปัญหา โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหารจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการแก้ปัญหของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การวิเคราะห์ปัญหาล่วงหน้าและวางแนวทางการแก้ปัญหาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การจัดหาหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการปฏิรูปประกอบการทำหลักสูตรอย่างเพียงพอ การแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การแก้ปัญหาให้มีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น การจัดทัศนศึกษา ฝึกงานในสถานประกอบการหรือเรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่น ให้ผู้เรียนและครู

ประเมินตามสภาพจริงร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่อง การสำรวจแหล่งความรู้ในชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ การจัดทำบัญชีรายชื่อแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่นเพื่อให้ครูได้ใช้ในการเรียนการสอน การอบรมการผลิตสื่อเพื่อใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และเนื้อหา การอบรมเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนครู ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

7. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทขจัดความขัดแย้งหรือต่อรองโดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหารจะมีการรับรู้บทบาทขจัดความขัดแย้งของผู้บริหารในการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประชุมเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ครูผู้ฝึกสอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตเลือกใช้ พัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการ ศึกษาให้สอดคล้องกับเนื้อหา การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ของครูเพื่อสร้างความร่วมมือใน การทำงาน การจัดดำเนินกิจกรรมได้ตามแผน/โครงการที่กำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้ เรียนเป็นสำคัญ และการให้ครูและผู้เรียนร่วมมือในการประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนเรื่องการนำครูภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

8. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการนิเทศ โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้บริหารจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัด การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า การจัดทำมีการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ การแต่งตั้งให้ครูเป็นคณะกรรมการการเรียนการสอน ความแนวปฏิรูปการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน การเยี่ยมชมเรียนและรับฟังปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำผลจาก การนิเทศการเรียนการสอนมาทำการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนการจัดออบ รม สัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน การกำหนดให้มีการติดตามการ

จัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ การให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรม และการจัดป้ายนิเทศเพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

9. การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการควบคุม โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหารจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการควบคุมของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า การกำหนดวิธีสอนให้สอดคล้องกับพื้นความรู้ของผู้เรียน การกำหนดให้ครูจัดกิจกรรมตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา การติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างไม่เป็นทางการเป็นระยะ ๆ เช่น การสนทนา การสังเกต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู ส่วนการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร โดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดประชุมย่อยเพื่อควบคุมการสอนให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา การกำหนดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน การกำหนดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นทางการ เช่น ใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และการตรวจสอบงานติดตามความก้าวหน้าและคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูเป็นระยะ ๆ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่ควรพิจารณา 4 ประเด็น คือ

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู
2. เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน
3. เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน
4. เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ทั้ง 9 บทบาท ประกอบด้วย บทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุม พบว่า ผู้บริหารและครูมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 6 รายการ ได้แก่ บทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการนิเทศ และ บทบาทการควบคุม

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านคือ บทบาทการวางแผนและการจัดองค์การของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารไปเข้ารับการอบรม สัมมนาบ่อย ๆ จึงทำให้มีประสบการณ์ มีความชำนาญ และมีความเข้าใจในเรื่องการวางแผนและการจัดองค์การ

บทบาทการติดตามข้อมูลของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารติดตามดูความก้าวหน้าและคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเรื่องการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ทุกระยะ

บทบาทการเป็นผู้บริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการควบคุมนโยบาย มีภาวะผู้นำ และเป็นผู้ประสานงานในการปฏิบัติงานของครู ภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้แจ้งแนวคิด และข้อมูลข่าวสารในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ครู ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องได้รับทราบทุกระยะ

บทบาทการนิเทศของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา มีการวางแผนการนิเทศครบทุกขั้นตอน รวมทั้งแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการนิเทศภายในครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

บทบาทการควบคุมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกระยะ

นอกจากนั้นยังพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา 3 บทบาท ครูและผู้บริหารมีการรับรู้ว่ามีบทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการแก้ปัญหา และบทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการ ได้แก่ บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ บทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจ และมีภาวะผู้นำให้กับครูให้ทำการปฏิรูปการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพด้วยจะทำให้บทบาทการเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก

บทบาทการแก้ปัญหของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ มุกดาภิรมย์ (2538 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยพบว่า บทบาทการแก้ปัญหของผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหของโรงเรียนช่วยพัฒนาการศึกษาก่อให้เกิดความสามัคคีและมีการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่จะต้องเจรจาข้อขัดแย้งระหว่างครูเพื่อให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู 9 บทบาท โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากครูและผู้บริหารมีการรับรู้ว่ามีบทบาททุกบทบาทมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารและครูในการที่จะทำให้การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวันทนา เมืองจันทร์ (2543 : 12) กล่าวว่าบทบาทในการดำเนินการที่สัมฤทธิ์ผลเป็นเพราะผู้บริหารจัดให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การขึ้นนโยบายมาเป็นหลักในการจัดการศึกษาการกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษา คำนึงถึงหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารไม่ว่าจะมีวุฒิการศึกษาใดก็สามารถ

บริหารงานได้โดยผู้บริหารไปเข้ารับการอบรม สัมมนาบ่อย ๆ จากสถาบันพัฒนาผู้บริหาร ทำให้ วุฒิการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยสำคัญต่อการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการ การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในผลการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่ผู้บริหารจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริหารจะรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญทุกด้านอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญมี ปะวะพะ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อการส่งเสริม การวิจัยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา ประเสริฐศรี (2544 : 73) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความพร้อมในการ ประเมินคุณภาพภายนอกกรอบแรกไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านบทบาท ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาแตกต่างกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลของผู้บริหารในการส่งเสริม การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน กล่าวคือผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการให้ข่าวสาร ข้อมูลมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี แสดงว่าผู้บริหารที่มีความรู้ระดับปริญญาโท มักจะศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ได้ลึกซึ้ง ตลอดจนทักษะการคิดที่กว้างไกล วิสัยทัศน์ ทักษะการถ่ายทอด ข้อมูลได้สูงกว่าผู้บริหารที่มีความรู้ระดับปริญญาตรี

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์ แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญโดยภาพรวมมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่ว่าจะมีประสบการณ์มาก หรือน้อยก็สามารถบริหารและส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญได้ โดยสุมิตร คุณานุกร (2523 : 136) กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการนำ หลักสูตรไปใช้ บุคคลสำคัญยิ่งต่อการนำหลักสูตรไปใช้ คือครูผู้สอน ซึ่งไม่เกี่ยวกับประสบการณ์ ของผู้บริหารเลย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สามารณ รักษาศิลป์ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันจะมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้ง กับผลการวิจัยของ บุญมี ปะวะพะ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดและ ประสบการณ์ในการบริหารต่างกันจะมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนแตกต่างกันซึ่ง อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในงานวิจัยนี้คือประสบการณ์การบริหารงานไม่ใช่ประสบการณ์ การทำงาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านบทบาทพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการวางแผนและการจัดการองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุมไม่แตกต่างกัน เพราะผู้บริหารไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อย ผู้บริหารทุกคนต้องได้เข้ารับการอบรม สัมมนา ในเรื่องการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนทำให้ผู้บริหารมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

3. ครูมีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

3.1 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิการศึกษาใดก็ตามย่อมมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเห็นว่าครูจะรับรู้เกี่ยวกับบทบาทต่าง ๆ หลายบทบาทอยู่ในระดับมาก แต่บทบาทด้านการเป็นผู้นำบทบาทด้านการแก้ปัญหา และบทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของสมมาตร แก้วลาย (2528 : 39) พบว่าครูประจำการที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนด้านวิชาการแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านบทบาทพบว่า ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการวางแผนและการจัดการองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุมไม่แตกต่างกัน เพราะครูทุกคนไม่ว่าจะมีวุฒิการศึกษาระดับใดต้องมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี จะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครู

ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี เพราะฉะนั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยได้เข้าใจการจัดการด้านส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย คือ น้อยกว่า 5 ปี หรือ 5-10 ปี ได้รับการสอนหรืออบรมการปฏิรูประบบการเรียนรู้มาตั้งแต่สมัยที่ยังเรียนเป็นนักศึกษาอยู่ จึงทำให้ครูเหล่านี้เข้าใจบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์มาก จึงทำให้มีการรับรู้บทบาทบางข้อของผู้บริหารนั้น ได้ส่งเสริมอยู่ในระดับน้อยเกินไปทั้งที่ความเป็นจริงควรให้ความสำคัญกับบทบาทนั้น ๆ มากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมมาตร แก้วลาย (2528 : 39) พบว่า ครูประจำการที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนด้านวิชาการแตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ วิศิษฐ์ ขวัญเมือง (2536 : 98) พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านบทบาทพบว่า ครูโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทการติดตามข้อมูล บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา และบทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรองแตกต่างกัน โดยพบว่า ครูส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี มักจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารรายด้านมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี แสดงว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี ซึ่งมากพอสมควรจะมีวิสัยทัศน์ที่รับรู้เรื่องราวของบทบาทการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวการปฏิรูประบบการศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นเครื่องตัดสินใจในการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อมร อนันตรักษ์, 2536 : 86) กล่าวว่า ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 11 ปี ขึ้นไปถือว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่สั่งสมประสบการณ์ของการทำงานสูง จึงทำให้มองเห็นภาพรวมของการบริหารงาน และมีความรู้ เข้าใจปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี ส่วนบทบาทด้านการนิเทศและบทบาทการ ควบคุม ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันจะรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ ครูไม่ว่าจะทำงานมากี่ปีก็ตามก็จะรับรู้ว่าคุณบริหารมีหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศและ การควบคุมการทำงานอยู่แล้ว

4. การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยภาพรวมมีการรับรู้แตกต่างกันในด้านบทบาทการวางแผนและการจัดองค์การ บทบาทการเป็นผู้บริหาร บทบาทการเป็นผู้นำ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูล บทบาทการแก้ปัญหา บทบาทการจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง บทบาทการนิเทศ และบทบาทการควบคุม ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูมีการรับรู้ในระดับมาก ส่วนครูมีการรับรู้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ผ่านการอบรมการเป็นผู้บริหารส่วนครูเป็นผู้ได้รับการถ่ายทอดจากผู้บริหารจึงทำให้การรับการถ่ายทอดบางเรื่องยังไม่มี ความชัดเจนมากนักทำให้การรับรู้ของครูอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงษ์ ทัพขาว (2531 : 90-105) ที่กล่าวว่า การเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหารและครูนั้นมีความแตกต่างกันและ สัมศักดิ์ คงสมนวน (2534 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ด้านบทบาทการติดตามข้อมูลของผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นเรื่องใหม่ ที่ผู้บริหารและครูต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้บทบาทการติดตามข้อมูลทั้งผู้บริหารและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในเรื่องการติดตามผลการใช้ห้องประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีการรับรู้ต่างกัน โดยผู้บริหารมีการรับรู้เรื่องดังกล่าวมากกว่าครู เพราะในเรื่องการติดตามผลการใช้ห้องประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่ตรวจสอบผลการใช้ของครูว่ามีการใช้ห้องประกอบการในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากหรือน้อย

ผู้วิจัยเห็นว่า การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ทั้ง 9 บทบาท มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุเพราะการรับรู้ของผู้บริหารย่อมมีมากกว่าครูในการดำเนินงานของผู้บริหารต้องเพิ่มประสิทธิภาพลงสู่ตัวครูให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญ และการปฏิบัติกิจกรรม

การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อย่างจริงจังและเกิดประโยชน์ตามการรับรู้ของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนโยบายสำคัญอย่างหนึ่งคือ นโยบายการสร้างการมีส่วนร่วมของครูและชุมชนในการจัดการเรียนการสอน โดยคิดถึงสภาพความเป็นจริงประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญให้กับนักเรียน วางแผนให้นักเรียนได้เรียนรู้นอกสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

2. ผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรศึกษาหาความรู้รอบด้านเพื่อปฏิบัติงานหลายบทบาทหน้าที่ ซึ่งบทบาทหนึ่งที่จำเป็นมากคือ บทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ครูและผู้ปกครองนักเรียนได้เข้าใจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บริเวณเดียวกับวัด ซึ่งประชาชนจากชุมชนใกล้เคียงจะมาทำบุญตามประเพณีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ผู้บริหารโรงเรียนหรือคณะบริหารจึงควรถือโอกาสนี้เข้าไปถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ผู้บริหารต้องจัดกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและครูได้มีส่วนร่วมมากที่สุด อาจเป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมระดมสมอง ร่วมแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในการจัดความขัดแย้งภายในและภายนอกองค์กร ให้ครูมีการรับรู้การส่งเสริมการจัดการศึกษาไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารโรงเรียนควรทำการจัดฝึกอบรม การจัดการการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้แก่ครูซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย หรือสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้เรื่องดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำหลักสูตรสำหรับการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ตรงเป้าหมายทั้งกลุ่มบุคคล และหัวข้อการจัดอบรม

5. คณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญกับสถานศึกษาภาคเอกชนโดยทัดเทียมกับภาครัฐราชการ และมีการติดตาม ตรวจสอบ

ประเมินผลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

6. เนื่องจากการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนายังค่อนข้างถือว่าเป็นนโยบายใหม่ ย่อมมีปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนความขัดแย้งกันทั้งภายในองค์กรและนอกองค์กร คณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ จึงควรจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนที่มุ่งเน้นบทบาทการเป็นผู้นำบทบาทการแก้ปัญหา และบทบาทการขจัดความขัดแย้งหรือต่อรอง ทำให้การส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจนประสบความสำเร็จ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างเป็นรูปแบบของการส่งเสริมการจัดการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ